

OJCZYŻNA

NIEZALEŻNY TYGODNIK DEMOKRATYCZNY

„W inną Polskę niż ta, którą lud nasz pracowitymi rękoma z grobu podźwignie, nie wierzę. Dla innej Polski, jak ta, gdzie panowanie człowieka nad człowiekiem ustąpi miejsca panowaniu wolności, rozumu i prawa... ani żyć, ani umierać nie mogę”.

(Generał Walerian Wróblewski).

報
國
主
義
報

Nr. 4/116

Sobota 22 stycznia 1949 r. Charbin.

Cena 500 Yuani.

Włodzimierz Iljicz Lenin

21/I 1924--21/I 1949

Lenin urodził się 22 kwietnia 1870 roku w Symbirsku. Aresztowany po raz pierwszy przez władze carskie już w roku 1887—rozpoczął żywot rewolucjonisty. Lenin łączył w sobie niezwykłą jasność i głębię umysłu z hartem charakteru i entuzjazmem dla sprawy wyzwolenia ludu pracującego.

Od roku 1893, od chwili przyjazdu do Petersburga, Lenin staje na czele walki o stworzenie rewolucyjnej partii marksistowskiej w Rosji, w kraju, który był wówczas ośrodkiem ucisku kapitalistycznego, obszarniczego, narodowego i kolonialnego, kraju, który na przełomie 19 i 20 wieku stał się głównym ośrodkiem ruchu rewolucyjnego.

Pierwsze prace Lenina skierowane były przeciw państwu noszącym się wówczas w Rosji teoriom narodnictwa i przeciw próbom przeszczepienia do Rosji rewizji marksizmu. W międzyczasie aresztowany, odbywa 3-letnią zsyłkę, po której wyjeżdża za granicę, żeby stamtąd organizować walkę proletariatu rosyjskiego przeciw caratowi.

Redagowana przez Lenina gazeta „Iskra” i słynna książka „Co robić?” głoszą zasady, na jakich powinna się oprzeć partia robotnicza, by móc osiągnąć zwycięstwo nad samowładztwem carskim i kapitalizmem.

Walka Lenina z oportunistami wewnątrz ruchu robotniczego przybiera na sile w miarę zbliżania się wielkich wypadków rewolucyjnych. W roku 1903 odbywa się II Zjazd Rosyjskiej Socjal-Demokratycznej Partii Robotniczej, na którym rozgorzała walka Iskrowców o leninowski plan organizacyjny partii. Zjazd opracował program i statut partii i stworzył ramy dla jednolitej partii. Walka z oportunistami—miejscem gdzie się toczyła przez blisko 10 lat w ramach partii, aż

w 1912 roku nastąpi, na wniosek Lenina, usunięcie oportunistów.

Rewolucja 1905 roku. Walka toczy się o to, kto weźmie na siebie rolę kierownika w rewolucji burżuazyjno-demokratycznej, burżazja czy proletariat. Znakończona praca Lenina: „Dwie taktyki socjal-demokracji w rewolucji demokratycznej”, kreśli zadania proletariatu w walce o zwycięstwo rewolucji, o hegemonię proletariatu w tej rewolucji. Lenin wskazał, że sojusznikiem klasy robotniczej jest chłopstwo oraz narody uciskane. Lenin rzucił hasło urzeczywistnienia przez rewolucję żądań chłopskich. Nieugięcie występował przeciwko uciskowi narodów podbitych przez carat. Wystąpił z hasłem »prawo samookreślenia, aż do oderwania« dla narodów podbitych. Bronił tego hasła przeciw nacjonalistom rosyjskim. Bronił tego hasła wobec tych socjalistów w Polsce (SDKP i L) oraz w innych krajach, którzy nie rozumieli doniosłości ruchów narodowo-wyzwoleńczych dla ogólnego dzieła wyzwolenia ludzkości. Lenin wraca z emigracji w r. 1905, by wziąć osobiście udział w przygotowaniach do szczytowego punktu walki—do zbrojnego powstania. Po upadku rewolucji 1905 roku—znów powrót na emigrację, dalszy ciąg walki o utrzymanie partii proletariatu w okresie triumfu kontrrewolucji. Nowe niebezpieczeństwa grożą w związku z klęską rewolucji, nowe zadania wynikają w obronie ideologii i polityki partii. W tym okresie pisze Lenin „Materializm i empiriokrytycyzm”. Praca ta stanowi genialne uogólnienie tego wszystkiego, co nauka, a zwłaszcza przyrodznawstwo, osiągnęła w ciągu okresu historycznego od śmierci Engelsa.

W ciągu tego czasu Lenin bierze aktywny udział

w życiu międzynarodowego ruchu robotniczego. I tu treścią jego nauki jest zapewnienie triumfu socjalizmu naukowego nad próbami rewizji i wypaczania marksizmu. W tym okresie przebywa przez blisko 2 lata na ziemi polskiej, w Krakowie i Poroninie, i tu aresztują go władze austriackie w chwili rozpoczęcia wojny światowej.

Okres wojny, którą Lenin spędza na emigracji w Szwajcarii, jest okresem wyjątkowej walki przeciw zdradzie ruchu robotniczego, popełnionej przez partię socjalistyczne w zachodniej Europie, które poparły wojnę imperialistyczną. Partia bolszewicka, wychowana przez Lenina, utrzymała pozycję solidarności robotniczej i walki klasowej w okresie wojny.

W tym okresie Lenin wiele pracuje nad rozwinięciem nauki o sprawie narodowej w okresie imperializmu.

W czasie wojny powstaje znamienita praca „O imperializmie, jako najwyższym stadium kapitalizmu”.

W marcu 1917 r. Lenin wraca do ojczyzny, w której lud obalił już władzę carską. Rozpoczyna się okres wyjątkowej, twórczej walki o rewolucję socjalistyczną. Lenin pisze, przemawia, kieruje partią, znowu zmuszony zejść w podziemie, gdzie pisze słynną pracę „Państwo i Rewolucja”. Niedługo wraca z podziemia po to, aby poprowadzić masy do ostatecznego szturm, 7 listopada 1917 roku—dzieło życia Lenina triumfuje. Rewolucja proletariacka stała się faktem. Lenin staje się przewodniczącym pierwszego rządu rewolucyjnego. Lenin, jako organizator państwa robotniczego, rozwinął w pełni swój geniusz. Przeprowadził wraz ze Stalinem młode państwo robotnicze poprzez wojnę domową i interwencję zagraniczną, poprzez głód, blokadę i po-

tworne zniszczenia. Kieruje pracami w pierwszych latach budownictwa pokojowego. Trudy całego życia, rana i choroba sprawiają, że 21 stycznia 1924 roku przestaje bić serce Lenina.

Lenin, który łączył w sobie geniusz ideologa i myśliciela z geniuszem praktyka i organizatora rewolucji—rozwija w nowych warunkach historycznych naukę marksizmu i wzbogaca ją nowymi osiągnięciami.

Lenin był wiernym uczniem Marksa i Engelsa. Ale Lenin opanował, jak nikt inny, tę wielką prawdę, że marksizm nie jest dogmatem, nie jest zastygłą w rozwoju teorią, lecz żywą i rozwijającą się nauką.

Marksa i Engelsa żyli w warunkach kapitalizmu i badali rozwój tego kapitalizmu, opartego na wolnej konkurencji.

Już po śmierci ich ujawniły się rysy nowego etapu w rozwoju kapitalizmu.

Na podstawie analizy kapitalizmu danej przez Marksa i Engelsa Lenin wykazał, że imperializm jest okresem w rozwoju kapitalizmu, kiedy to ukształtowało się panowanie kapitalistycznych monopolii i kapitału finansowego, kiedy wybitnego znaczenia nabrał eksport kapitału, kiedy rozpoczął się podział świata przez międzynarodowe trusty i zakończony został podział kolonii pomiędzy największe kraje kapitalistyczne oraz kiedy imperializm nabierał coraz bardziej cech pasożytniczych. Lenin wykazał, że imperializm rodzi wojny, które wynikają z rywalizacji wielkich spółek kapitalistycznych skupionych w faktycznych związkach monopolistycznych, podporządkowujących sobie rządy burżuazyjne. Te monopole kapitalistyczne chcą przy pomocy wojen zdobyć nowe tereny do eksportu kapitału, nowe źródła surowców i nowe tereny kolonialne dla zwięks-

szczenia swoich dodatkowych zysków. Lenin wykazał, że okres imperializmu, to okres upadku, gnicia kapitalizmu i zarazem okres rewolucji socjalistycznych.

Ponieważ Lenin rozwinął naukę marksizmu w epoce imperializmu, wojen i wstrząsów rewolucyjnych—problemy walki o władzę i budowanie tej władzy zajmują czołowe miejsce w jego badaniach.

Lenin analizując zjawiska nierównomierności rozwoju w okresie imperializmu sformułował teorię o możliwościach zwycięstwa socjalizmu w jednym oddzielnie wziętym kraju kapitalistycznym.

Lenin rozwinął i pogłębił naukę o warunkach i drogach budowania tej gospodarki.

Znakomite rozwinięcie znalazła w pracach Lenina marksistowska teoria o kierowniczej roli proletariatu w walce mas ludowych przeciwko imperializmowi oraz nauka o walce narodów u-

ciskanych i kolonialnych. Lenin rozwinął również naukę o partii proletariatu, jako o kierowniczej sile w walce o władzę i w budowaniu nowego ustroju.

Nauka leninowska—leninizm—to marksizm epoki imperializmu, czyli schyłkowego okresu kapitalizmu.

Lenin, który był w szczególności w położeniu anizeli Marks i Engels, ponieważ danym mu było doprowadzić do końca walkę o rewolucję, był w teorii i praktyce genialnym kontynuatorem dzieła Marksa i Engelsa.

Lenin umarł jako umiłowany wódz narodów radzieckich, jako wielki rewolucjonista i teoretyk ruchu robotniczego na całym świecie. Zwłoki jego spoczywają w mauzoleum w Moskwie.

Wielkim pomnikiem życia i walki Lenina—jest Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, pierwsze w dziejach ludzkości państwo socjalistyczne.

W. I. Lenin, będąc zawsze przyjacielem uciemiężonych narodów i zwolennikiem ich wyzwolenia, gorąco witał polski ruch wyzwolenny, z zachwytem mówiąc o demokratycznych tradycjach jego wodzów, którzy brali udział w walce rewolucyjnej zachodnio-europejskich krajów.

»Tradycje walki o wyzwolenie narodowe były tak silne i głębokie—pisał Lenin w 1903 roku,—że po porażce u siebie w ojczyźnie, lepsi synowie Polski szli w świat aby wszędzie pomagać rewolucyjnym klasom; pamiętać o Dąbrowskim i Wróblewskim jest nierozłącznie związana z największym ruchem proletariatu w 19 wieku, z ostatnim—i, miejmy nadzieję, ostatnim nieudanym—powstaniem robotników paryskich«.

Lenin nawoływał rosyjską klasę robotniczą aby wszelkimi siłami dążyła do wyzwolenia Polski spod jarzma rosyjskiego samowładztwa i

jednocześnie stwierdzał konieczność zjednoczenia Polaków z demokratycznymi siłami Rosji dla wspólnej walki przeciwko reakcyjnemu burżuazyjno-obszarniczemu ustrojowi, albowiem »...wolność Polski jest niemożliwą bez wolności Rosji!«

Po rewolucji październikowej, kiedy do władzy doszła partia komunistyczna, jednym z pierwszych aktów rządu radzieckiego, na czele którego stał Lenin, było dobrowolne, bezwarunkowe uznanie niepodległości Polski i jej prawo do oddzielenia się od Rosji i do utworzenia samodzielnego Państwa Polskiego.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, która—jak oświadczył Prezydent Rzeczypospolitej Bolesław Bierut—wzięła na siebie odpowiedzialność wobec historii za przyszłe losy narodu polskiego, stoi na stanowisku marksizmu-leninizmu i czerpiąc pamięć Lenina jako swego wielkiego nauczyciela.

Dobre wieści z Polski

Dobre wieści coraz częściej nadchodzą z Polski. Coraz częściej dowiadujemy się o faktach stwierdzających, że w Polsce dzieją się wielkie i dobre rzeczy, że jest tam pod każdym względem coraz lepiej.

Najdonioślejszym wydarzeniem w życiu współczesnej Polski było niewątpliwie zjednoczenie partii robotniczych i powstanie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, gdyż przyspiesza to chwilę całkowitego wyzwolenia człowieka pracy od wyzysku istniejących jeszcze, nieznaczących pozostałości ustroju kapitalistycznego.

Objęcie kierowniczej roli przez PZPR, jako awangardy mas pracujących w walce o wyzwolenie społeczne, ekonomiczne i kulturalne,—jak wynika z oświadczeń czołowych kierowników Stronnictwa Ludowego,—zostało powitane ze szczera radością przez ruch chłopski, który jest również w przededniu całkowitego zjednoczenia. Przewodniczący Gł. Komitetu Wykonawcz. SL minister W. Baranowski, witając Kongres Zjednoczeniowy powiedział: »Stronnictwo Ludowe wraz z partiami robotniczymi budowało demokratyczne państwo i wraz z nimi pójdzie na-

przód aż do ostatecznego zwycięstwa socjalizmu«.

Stanowisko Stronnictwa Demokratycznego, wobec faktu powstania zjednoczonej partii robotniczej, jako partii kierowniczej, biorącej na siebie odpowiedzialność za przyszłe losy narodu, ściśle określił wicemarszałek Sejmu Barcikowski, który witając Kongres Zjednoczeniowy oświadczył w imieniu tego stronnictwa, że polska inteligencja radykalna idzie ramię przy ramieniu z klasą robotniczą w walce przeciwko reakcji i imperializmowi.

Zagajając Kongres Zjednoczeniowy Prezydent Rzeczypospolitej Bolesław Bierut powiedział: »Kapitalizm dzieli naród na pracowników i pasożytów. Socjalizm łączy lud roboczy i stokrotnie powiększa jego siły twórcze. Budowę socjalizmu rozpoczynamy od zjednoczenia klasy robotniczej, zapowiadającego zupełną jedność całego narodu«.

Zamieszczona w niniejszym numerze korespondencja o wspaniałych wynikach współzawodnictwa pracy w cześć zjednoczenia klasy robotniczej, w którym wzięło udział około 1 miliona robotników, jest nie tylko dowodem wzrostu sił twórczych mas pracujących,

o których wspomina Prezydent Bierut, ale jest również dowodem, że w Polsce zmienił się stosunek do pracy, że stała się ona rzeczywiście zaszczytnym obowiązkiem i sprawą honoru robotniczego. I to jest właśnie powodem, że wszystkie plany produkcyjne są stale przedterminowo wypełniane

Przedterminowe wypełnianie planu dotyczy zarówno miast jak i wsi. Świadczy ono o coraz większym zrozumieniu wzajemnych interesów robotnika i chłopca. Jeżeli w 1948 r. wieś zasiała 14 milionów 264 tys. hektarów, zamiast planowych 13 milionów 900 tys. hektarów, to jedynie dlatego, że robotnicy wyprodukowali i dostarczyli wsi więcej maszyn rolniczych i więcej nawozów sztucznych niż przewidywał plan. Jeszcze przed dwoma laty mieliśmy w całym kraju 405 spółdzielczych ośrodków maszynowych, wypożyczających traktory i maszyny rolnicze. Plan przewidywał powiększenie ich liczby w 1948 r. do 1510, a już z końcem trzeciego kwartału było ich 1687. Urodzaj pszenicy osiągnął poziom przedwojenny, a żyta—już go przekroczył. System kartkowy został zniesiony, dobrobyt ludności powiększa się nieustannie,

a jej potrzeby kulturalne są zaspakajane w coraz większym stopniu.

Imponujący obraz osiągnięć i przedterminowe wypełnienie prac drugiego roku trzyletniego planu odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej, daje nam pewność, że dalszy, obecnie już opracowywany, plan sześciolenny, będzie również urzeczywistniony. W ten sposób będą usunięte skutki dawnego kapitalistycznego ustroju w postaci ekonomicznego zacofania kraju i kulturalnego zacofania znacznej części mas ludowych.

Do szeregu otrzymanych ostatnio dobrych wieści z Polski należy wiadomość o realizowanym już, gigantycznym planie prac melioracyjnych, które potrważą 50 lat i pochłoną 540 miliardów złotych.

Plan ten przewiduje osuszenie 3 milionów hektarów ziemi, założenie drenów na powierzchni 4 milionów hektarów, budowę tam ogólnej długości 2 tysięcy km i regulację rzek, ogólnej długości 20 tys. km. Trzyletni plan przewidywał odbudowę tam długości ogólnej 2 tys. km, osuszenie 330 tys. hektarów ziem bagnistych, odbudowę drenów na powierzchni 8 tys. hektarów i regu-

lację 4 tys. km rzek. W ciągu dwóch lat (1947—1948) trwania trzyletniego planu, odbudowano 1.600 km tam, osuszono 375 tys. hektarów ziem bagnistych, założono drewny na pow. 5.500 hektarów i uregulowano 2.200 km

rzek. Koszty robót melioracyjnych, które są wykonywane w obecnym trzyletnim planie wyniosą 9 miliardów, a w najbliższym sześcioletnim planie wynosić będą 50 miliardów złotych. Znaczenie gospodarcze prac

melioracyjnych o tak potężnej, nieznannej nam dotychczas skali,—jest olbrzymie. Rozmiary i tempo tych prac są do pomysłenia tylko w istniejącym obecnie ustroju demokracji ludowej.

Każdemu kto nie stracił

łączności z Polską, i kto da temu dowód wracając do Kraju, żywiej powinno zażyć serce na wiadomość o wielkich i dobrych nowinach stamtąd nadchodzących.

Wspaniałe wyniki inicjatywy kopalni „Zabrze-Wschód“

W poprzednim numerze zamieściliśmy artykuł St. Niemyskiego p. t. „Zabrzeński Zryw“, w którym opisane jest postanowienie załogi kopalni „Zabrze-Wschód“, powzięte w drugiej połowie października ub. r. w sprawie wzmoczenia produkcji kopalni na cześć Kongresu Zjednoczeniowego partii robotniczych. Obecnie zamieszczamy wyjątki z korespondencji z Warszawy, z dnia 16 grudnia ub. r., opisujące wspaniałe wyniki jakie dała inicjatywa kopalni „Zabrze-Wschód“.

»Współzawodnictwo w pracy, na cześć zjednoczenia partii robotniczych odbywało się w całym kraju na wielką skalę. Rozpoczęło się ono z inicjatywy górników śląskiej kopalni węgla „Zabrze-Wschód“ i w krótkim

czasie objęło setki przedsiębiorstw i blisko 1 milion robotników różnych gałęzi przemysłu.

Współzawodnictwo w pracy na cześć zjednoczenia partii stało się potężną manifestacją jedności całej klasy robotniczej. Prasa polska w ciągu dwóch tygodni przed zjazdami zamieszczała setki meldunków o wypełnieniu i przekroczeniu zobowiązań przyjętych przez kopalnie i fabryki.

Inicjatorzy współzawodnictwa, górnicy kopalni „Zabrze-Wschód“ dobrze wywiązali się z przyjętych zobowiązań, które zostały wypełnione dwa dni przed terminem. Na kopalni tej wydobycie węgla wzrosło z 5.710 do 8.416 ton dziennie. Znacznie wzrosło wydobycie na skutek współzawodnictwa

przedzjazdowego i w innych kopalniach zagłębia śląsko-dąbrowskiego.

Bardzo poważne wyniki w przedzjazdowym współzawodnictwie osiągnęli polscy metalowcy. Produkcja zakłady przemysłu metalowego zameldowały w dniu otwarcia Kongresu Zjednoczeniowego o szeregu bardzo znacznych osiągnięć. Ale najwspanialsze chyba wyniki osiągnięto w odbudowie miast i wsi. Nie ma w tej chwili w kraju ani jednego miasta i ani jednej wsi, w których nie prowadzono robót budowlanych. W dzień otwarcia Kongresu, tj. 15 grudnia ub. r., zaświeciły się światła w tysiącach nowych domów, zaświeciło się światło lampek elektrycznych w setkach wsi, w szkołach, szpitalach, klubach. Uruchomio-

ne zostały nowe zakłady przemysłowe i kopalnie, otwarto nowe mosty.

Wspaniałe dar przyniesił Kongresowi pracownicy odbudowy Warszawy w postaci, bezpośrednio przed rozpoczęciem obrad ukończonego montażu, dwóch nowych mostów na Wiśle—dla ruchu pieszego i samochodowego oraz kolejowego. Tegoż dnia usunięte zostały rusztowania z kilkudziesięciu nowych domów mieszkalnych.

Na budowie trasy Wschód-Zachód, w ciągu ostatnich 3 miesięcy przedzjazdowych osiągnięto zdumiewające postępy. Niezależnie od mostu, przed terminem został zakończony 200-metrowy tunel i zbudowano w pobliżu trasy około 30 nowych domów mieszkalnych.

Stronictwo Ludowe o zjednoczeniu partii robotniczych

„Zielony Sztandar“—naczelny organ Stronictwa Ludowego zamieścił następującą wypowiedź wybitnych kierowników SL o zjednoczeniu partii robotniczych.

Prezes Rady Głównej SL marszałek Sejmu Władysław Kowalski pisze: »Prawdziwie radykalny ruch chłopski z szczerą radością wita zjednoczenie partii robotni-

czych PPR i PPS. Klasa robotnicza jest od dawna czołową i kierowniczą awangardą mas pracujących w walce o społeczne, ekonomiczne i kulturalne wyzwolenie. Zwycięstwo mas pracujących nad wyzyskiwaczami kapitalistycznymi i utrzymanie władzy ludowej byłoby niemożliwe bez klasy robotniczej. Chłopi bez robotników nie mogliby zdo-

być i utrzymać władzy«.

Marszałek Kowalski wskazał, że »w bliskiej przyszłości ma nastąpić również zjednoczenie dwóch partii ludowych. Zjednoczenie to wzmocni jeszcze bardziej szeregi mas pracujących miast i wsi, budujących nową Polskę«.

Prezes Głównego Komitetu Wykonawczego SL Wincenty Baranowski oświadczył,

że »jednym z największych osiągnięć w urzeczywistnianiu hasła Polski Ludowej jest ustanowienie jednolitego frontu polskiej klasy robotniczej«.

Zastępca gen. sekretarza SL Aleksander Juszkiewicz wyraził również przekonanie, że »zjednoczenie partii robotniczych jeszcze bardziej wzmocni sojusz robotników i chłopów w Polsce«.

WIOSNA LUDÓW

Wiosną 1848 r. wybuchła rewolucja przeciw rządowi reakcji feudalnej w większości krajów Europy. Zaczęła się znów we Francji. Zwycięstwo ludu francuskiego w rewolucji lipcowej 1830 roku nie przyniosło mu żadnych korzyści. Rewolucja wyszła tylko na korzyść klas posiadających. Prawa konstytucyjne objęły faktycznie tylko nieznaczna część narodu. W całej Francji prawo wyborcze posiadało tylko 200 tysięcy najzamożniejszych obywateli.

Jest rzeczą w tych warunkach zupełnie zrozumiałą, że lud francuski spodziewał się, że został oszukany i zaczął bardzo gwałtownie

walczyć przeciw całemu systemowi wprowadzonemu przez króla. Począwszy od 1831 roku wybuchają powstania robotnicze w Lyonie i Paryżu, stale topione w potokach krwi przez generałów króla Ludwika Filipa. Niezadowolone szerokich mas ludowych zwraca się przeciwko królowi, który oparł swe panowanie na elementach bankiersko-giędowych. Walka o rozszerzenie prawa wyborczego co raz bardziej zaostrzała się. Przewodziło jej lewe skrzydło parlamentu francuskiego, głosząc postulat reform ustrojowych na licznych zebraniach ludowych, t. zw. bankietach. Z początkiem

1848 r. rząd wydał zakaz odbywania publicznych zgromadzeń.

W dniu 23 lutego 1848 r. do zebranego tłumu ludu pod gmachem francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych padły strzały ze strony posterunku wojskowego. Stało się to sygnałem wybuchu rozruchów. Ludwik Filip po nieudanej próbie załagodzenia sytuacji, uciekł. Pod naciskiem tłumu izba poselska wyłoniła republikancki rząd prowizoryczny, który na skutek demonstracji ludowych zgodził się na przyjęcie do swego składu dwóch przedstawicieli klasy robotniczej. Wieczorem 24 lutego uroczyste

została proklamowana republika, prawa wyborcze zostały rozszerzone na wszystkich obywateli. W ten sposób liczba wyborców podniosła się nagle z 200 tysięcy do 10 milionów.

Nowe wybory zostały przeprowadzone, większość jednak uzyskały partie burżuazyjne, które zdobyły poparcie chłopów. Parlament zebrał się w maju, ustalił ustrojowy rząd wespół z samymi przedstawicielami burżuazji. Nie mógł on zadowolić mas ludowych, które rewolucję przeprowadziły.

W rewolucji lutowej 1848 r. po raz pierwszy w dziejach świata proletariat francuski

wystąpił jako świadoma, zorganizowana siła polityczna. Z chwilą ustalenia republiki nie skończyli robotnicy paryscy swej roli. Walczyli dalej, rezultatem ich walki był szereg następstw natury socjalnej. Rząd tymczasowy pod naciskiem mas robotniczych wydał dekret gwarantujący pracę każdemu obywatelowi. Rząd wyłonił specjalną komisję, która miała znaleźć środek poprawy bytu klasy robotniczej, Komisja ta zwana »luksemburską« od miejsca obrad w pałacu luksemburskim pracowała pod przewodnictwem dwóch przedstawicieli klasy robotniczej zasiadających w rządzie. Praca »komisji luksemburskiej« nie mogła być dla reakcji szkodliwą, gdyż komisja ta nie rozporządzała żadnym aparatem wykonawczym, nie posiadała też żadnego budżetu. Samo istnienie »komisji luksemburskiej«, stworzenie trybuny, z której mogły padać hasła socjalistyczne, stało się jednak ogniwem spajającym całą reakcję przeciw »niebezpieczeństwu« proletariackiemu. Rząd tymczasowy powołał do życia 24 oddziały lotne t. zw. „Mobiles“, złożone każdy z 1000 ludzi, specjalnie umundurowanych i świetnie wynagradzanych.

Pod naciskiem demonstrujących mas rząd tymczasowy zgodził się na stworzenie t. zw. warsztatów narodowych, które, jak myśleli robotnicy, mieli uwolnić ich od kapitalistycznego wyzysku. Tymczasem zatrudniono robotników przy zupełnie bezużytecznych pracach ziemnych, płacąc im za to niewielkie wynagrodzenie. W warsztatach tych skupiły się liczne masy robotnicze. Burżuazja uważała takie skupienie robotników za niebezpieczne dla siebie i postanowiła zaatakować je. Przede wszystkim zniżono płace i przeprowadzono redukcję. W odpowiedzi robotnicy rozpoczęli w dniu 22 czerwca 1948 r. masowe powstanie. Było to pierwsze starcie zbrojne między burżuazją a proletariatem o nowy ustroj społeczny. Przez 5 dni robotnicy pozbawieni dowódców wojskowych, walcząc bez planu, opierali się bo-

hatersko atakującym oddziałom mobilów i gwardii narodowej. Burżuazja straszliwie pomściła swoją dotychczasową trwogę przed robotnikami, mordując bez litości 3.000 jeńców. Zwyciężył dyktator z woli burżuazji Cavaignac. Runął w gruzy w dniach czerwcowych miarza republiki ludowej, wspólnej republiki burżuazji, drobniomieszczanstwa i proletariatu. Utwierdziła się nowa republika burżuazyjna broniąca interesów wyzyskiwaczy przeciw proletariatu. Zwycięstwo krwawych band Cavaignaca otworzyło szeroko wrota dla prezydentury Ludwika Napoleona, a następnie i dla drugiego cesarstwa. Klasa robotnicza została ponownie wprzęgnięta w jarzmo straszliwego wyzysku, nędzy i bezrobocia.

W roku 1848, jeszcze przed wybuchem rewolucji lutowej w Paryżu, wystąpili na arenę dziejową Marks i Engels, jako przedstawiciele proletariatu, walczący o zwycięstwo rewolucji, organizujący proletariatu do tej walki. Dążyli oni do tego, by po zwycięstwie burżuazyjnej rewolucji proletariatu z kolei zdobył władzę i obalił ustroj kapitalistyczny. Pod wpływem lutowej rewolucji francuskiej wybuchły rewolucje w Niemczech, Austrii, Rumunii, we Włoszech, na Węgrzech. Wszystkie one po pierwszych zwycięstwach skończyły się klęską, na skutek zdrady burżuazji. Burżuazja była zainteresowana zarówno w zniszczeniu resztek feudalizmu we Francji, jak i ustroju feudalnego w pozostałej części Europy. Kiedy jednak nadszedł dzień rewolucji, kiedy zaistniało niebezpieczeństwo przerodzenia się jej w rewolucję ludową, burżuazja opuszczała szybko barykady, szła na ugodę ze szlachtą i monarchią, aby tylko oddalić od siebie niebezpieczeństwo proletariackie.

Zdławione rewolucje przyczyniły się jednak do rozbudzenia ducha narodowego na rodów ujarzmionych, a co najważniejsze powołały do samodzielnego życia politycznego nową siłę społeczną—proletariat, który samym swoim narodzeniem się stał się grabieżem ustroju burżuazyjnego.

Wróblewski Walerian

Generał Komuny Paryskiej 1871 roku. Ur. w 1836 roku, umarł we Francji w roku 1908. Skończył szkołę leśniczą w Petersburgu, zostaje inspektorem leśnictwa w Sokółce. Prowadzi pracę rewolucyjną wśród chłopów polskich i białoruskich, wydając dla nich pismo. W powstaniu styczniowym naczelnik wojenny województwa grodzieńskiego. Po upadku powstania wyjeżdża do Francji, gdzie współpracuje z Jarosławem Dąbrowskim. W czasie Komuny Paryskiej

(marzec—maj 1871 r.) zostaje dowódcą jednego z frontów. Po upadku Komuny wyjeżdża do Londynu. Styka się osobiście z Marksem. Podpis Wróblewskiego istnieje na akcie założenia pierwszej Międzynarodówki, był członkiem jej Rady Generalnej. Po ogłoszeniu amnestji wraca do Francji gdzie w roku 1908 umiera. Pochowany w Paryżu na cmentarzu Komunardów.

Wróblewski do końca życia pozostał wierny rewolucyjnym ideom.

Dąbrowski Jarosław

Naczelnny wódz wojsk Komuny. Bojownik »Za waszą i naszą wolność«, jeden z największych bohaterów demokracji polskiej 19 wieku. Urodzony w roku 1836, zginął w Paryżu 23 maja 1871 roku. W roku 1861 kończy Akademię Sztabu Generalnego w Petersburgu. W roku 1862 przydzielony jako podpułkownik do Warszawy, jeszcze podczas pobytu w Petersburgu nawiązuje kontakty z rosyjskimi rewolucjonistami grupy Hercena. W Warszawie członek Komitetu Centralnego organizacji powstańczej, jej kie-

rownik wojskowy. Dnia 14 sierpnia 1862 roku Dąbrowski aresztowany, przygotowuje w więzieniu plan powstania. Skazany na 15 lat katorgi, zbiega z Moskwy (1865), wyjeżdża do Paryża. W okresie Komuny—jako jej naczelnny wódz ginie na barykadach Paryża 23 maja 1871 roku. Pochowany w Paryżu na cmentarzu Komunardów.

Marks pisał o nim:

»Komuna uczciła bohaterów synów Polski, stawiając ich na czele obrony Paryża«.

ZNACZENIE SŁÓW:

Demokracja—(pochodzi od greckiego demos—lud, kratos—władza) ludowładztwo. Demokracja burżuazyjna jest demokracją polityczną, gdzie są wybieralne władze ustawodawcze (Sejm) i samorządowe, gdzie jest pewna swoboda zrzeszania się, prasy, wolność sumienia itp. Władza należy jednak faktycznie do klasy kapitalistów, którzy dysponują potęgą pieniądza, prawą, mają decydujący wpływ na aparat państwowy, kupując wierzchołki klasy robotniczej, obalają rządy nie licząc się z wolą wyborców. Demokracja burżuazyjna jest faktycznie zamaskowaną formą dyktatury burżuazji. Prawdziwa demokracja możliwa jest tylko przy obaleniu władzy kapitalistów i obszarńków.

Melioracja—w rolnic-

twie—gruntowne poprawienie ziemi uprawnej, związane ze zmianą składu gleby, uzyskane przy pomocy osuszenia bagien i mokradeł, umacniania piasków lotnych, sztucznego nawadniania itp.

Świetlica jest stale otwarta w przedziałki, środy i piątki od g. 5 do 9 w. CZYTELNIĄ. SZACHY. PING-PONG.

Zarząd Z. M. P. wzywa całą młodzież polską do uczęszczania na cykl referatów pod tytułem

POLSKA WSPÓŁCZESNA

Trzeci kolejny referat wygłosi

kol. Jadwiga Siedlecka w piątek 28 stycznia o g. 6.30

Kto chce jechać do Polski ten powinien wiedzieć jaką jest ta Polska!

NASTĘPNY NUMER UKAŻE SIĘ 29 STYCZNIA.